

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indúlt: Pénteken, Julius' 11-dikén, 1834.

4.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' felső háznak Jun. 25-kén tartott ülése a' Lord Cancellár javallatján kezdődött, mellynek tárgya ide ment ki: „Ö Felségét kérjük; méltóztassék a' parlamentnek eleibe terjeszteni; minő vélekedést adott által a' kineveztetett biztosság az ángoly büntető törvények rendbeszedésének módja eránt?” — Soha sem adott meg — így szólla a' Cancellár — valamelly Biztosság figyelemre méltóbb javallatot ki kezei közül; mert ez olly rendszeres törvénykönyvet készített, mellyből mind a' köz-nép, mind a' törvénytudók egyszerre által láthatják a' külömbféle bünhödéssek minőségét; melly világosan előadja nem tsak általjában, hanem külön külön véve is az országban előforduló bünhödéssek, nevezetesen a' lopást érdeklő tettek büntetéseit; a' honnan ő (a' Cancellár) úgy vélekedik, hogy ezen javallat, mihelyt a' parlamentnek eleibe terjesztetik, kinyomtattassék, 's így azt a' parlamentnek következő üléséig minden törvénytudók megfontolhassák. — Lord Winford erre ezen megjegyzést tette: valamelly jól kifőzött büntető törvénykönyv készítése valami fontos, de sok nehézséggel járó munka; ő azonban meg fogja fontolni, ha valyon ez a' próbatétel, veszedelem nélkül, végre hajtható lehet e' vagy nem. Ő nagyon sajnállaná, ha ennek itt is az a' kimenetele lenne a' mi Frantzia Országban lett, a' hol a' törvények annyira megkurtították, hogy a' bírónak tsaknem határtalan a' hatal-

ma, — Azomban a' Lord Cancellár javallatja elfogadtatott.

Jun. 27-kén. A' Felsőház ülésében panaszt tett Gróf Grey, az eránt, hogy a' Lord Cancellár személljét mint Bírói személyt a' Morning-Post újság kiadója gorombául megsértette legyen. Az e' felől folytatott vitatások úgy veték a' megtörtént sértést mint a' melly által a' parlamenti szabadság is megsértetnék. Hertzeg Wellington maga sem hagyhatta helyben a' tettet, 's elvégeztetett, hogy azon újságlevél kiadója Jul. 30-kára a' parlament korlátjaihoz idéztessék. — A' felsőháznak Jun. 28-kán tartott ülésében megjelent a' Morning-Post kiadója a' korlátok előtt 's jelentvén, hogy a' Lord Cancellár ellen kiadatott sértő írásnak szerzője Peedlestone Ur legyen, a' kiadó szabadon botsáttatott, a' szerző pedig Jun. 30 kára a' korlátok eleibe idéztetett.

Napier Admirált, a' ki familiájával együtt Lisbonából Portsmouthba érkezett itten köz öröm nyilatkozatásokkal fogadták. Midőn délután a' part-ra kiszállott, tiszteletére az ágyúk ki-süttettek. A' népnek tolongó sokasága között ment az Admirál felvett szállására, melly említésre méltó azért, mivel az éppen általellenben van a' Don Carlos és késérői számára kifogadtatott épülettel. — A' Courier szerént Don Carlos nem fog Londonba menni, hanem közel a' fővároshoz Bromptonba veszi lakását, két fiját azomban Portsmouthban hagyja a' hova, ha ezen lakása nem tetszenék maga is visz-

sza megy. Moreno Spanyol Generál, mint áruló ellen, ki Don Carlos mellett vagyon, mérgesen kikeltek a' Londoni hírlapok, úgy hogy kéntelen vala a' Generál maga mentségére az újságlevelekben megszóllalni, de a' mivel még több vádlókat ingerlett fel maga ellen, sőt a' többi Spanyol kiköltözöttek ellen is. Ez a' környülállás és Napier-nek általellenbeli szomszéd-sága Don Carlos elútazását Portsmouthból siettette. — Lisbonából több rendbeli hajók jöttek Angliába, melyek Jun. 14-kéig hoztak onnan tudósításokat. Ezek szerint az ország tsendessége mind inkább helyre áll, mellyre nézve sok hasznos rendelések tettek.

(Times.) Jun. 14-kén. A' Spanyol és Portugallus Kormány között igen eleven levelezés támadott Don Carlos-ra 's az ő felekezeteire nézve. Martinez de la Rosa azon erősködött, hogy ezeknek ne engedtessek meg a' kiköltözés Portugalliából, hanem hogy ott maradjanak 's kegyelem pénz rendeltetvén számokra abból éljenek, azoknak pedig, kik hazájokba vissza térnek kegyelem hirdettessék.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Kormányzék zavarodása szembetűnő a' miatt, hogy a' cholera egynehány városaiban az Országnak újra kiütött. Elterjedésének meggátlására egymást érik a' rendelések, ezek köze tartozik az is, hogy Madridból a' posta szekér járása Szevilla felé bizonyos ideig megszüntessék.

A' Madridi udvari újság kiadta Jun. 19 kén, hogy Torreno Gróf Finantz Miniszterre kineveztetett. — Az özvegy Királyné, leányának II Isabelának nevében, mint tutora, 86 személyeket nevezett ki Országnagyokká.

Az Orosz Követ Oubril Ur kö-

vette az Ausztriai Ts. K. Követnek Brunetti Urnak és a' Burkus Kir. Miniszternek Liebermann Urnak példáját 's elútazott Madridból. —

Azt lehetett volna reményleni, hogy Don Carlos eltávozása után helyre áll a' békesség Spanyol országban, és az ő felekezete lerakván fegyvereit a' constitutiót pártoló félhez visszatér. Nem így van a' dolog. Mielta Don Pedró parantsolatjának híre, a' klastromok eltöröltetések eránt elterjedt, még nagyobb tüzzel szegezük magokat a' Carlisták ellene, hogy Spanyol országba Constitutio hozassék be. Ámbár a' Királyné serege többnyire győzödelmes szokott lenni a' Carlistákon, mint közelebb, midőn Zavalának mintegy 4500 emberből állott seregét a' Királyné sokkal kevesebb számú serege széllyel verte 's közzülök 800 embertejtett el, mégsem lehet őket arra bírni, hogy a' Királyné részére álljanak.

P O R T U G A L L I A.

(Lisbona Jun. 9-kén.) Kétséges dolognak tartatik, ha valyon Dom Miguel az Ország koronájához tartozó drágaköveket mind által adta e'? Mert ámbár azokat, mellyek nála voltak mind általadta is; de némelly tudva lévő gyémántok, nem találatnak közöttök, a' honnan méltán gyanakodnak a' dologhoz értő Miniszterek, hogy azok Párisban elvagynak zálogositva, még pedig azon költsönözésért, melly ott Dom Miguel részére, és seregének tartására öszveszedetett. — Még most is folynak az alkudozások Dom Miguellel a' felett, hogy hol, 's mellyik országba vegye lakását? — Donna Mária Isabella Kir. Hertzegaszszony, ki, a' mint tudva van, Dom Miguel testvére hazaérkeztéig országló helytartója vala, és köz kedvességben volt, nem

állott rá, hogy testvérével hazájából kiköltözzék, a' mint az szerette volna. Ennek elérésére, azt akarták a' Hertzegaszszonnyal elhíttetni, hogy Dom Pedro reá haragszik, minthogy egykor, mint országló, parantsolatot adott ki, vagy is kéntelen volt kiadni, mellyben Donna Mária de gloria elmellőztetvén, Dom Miguel királynak neveztetett: de az előrelátó eszes hertzegaszszonnyt nem lehetett elámitni 's alig várta, hogy Lisbonába mehessen. Más részről is kitetszett az elene koholt költemények és tselszövések valósága; mert megértvén Dom Pedro testvérének jövetelét, Queluzból tüstént Lisbonába ment, a' hol egész nap várva várta tizenhárom esztendőktől fogva nem látott testvérének megérkezését; de hijába. A' hertzegaszszony tsak más nap érkezett Lisbonába hajón, 's partra szállván a' fegyvertár piatzára sietett, hol őt Dom Pedro körülvéve legfőbb rangú tisztviselőitől legérzékenyebb testvéri szeretet kimutatásával fogadta. — Fájdalom, hogy itten Lisbonában, miolta Dom Miguel magát megadta, több gyilkoltatások történtek, ámbár az ő felekezetén lévőknek, kik ide visszatértek telyes kegyelem hirdettetett. A' Kormányzók parantsolatot adott, mellyben az e' féle gyilkolásokat kemény büntetés alatt megtiltja. — Igazsága volt Dom Pedro nak, midőn Dom Miguel elfogattatása után a' játékszínben megjelenvén, a' népnek, melly ezt kiáltozta: „halált Dom Miguel fejére“ (morra Dom Miguel!) ígyszóllalt meg: „öt esztendeje, hogy a' testvérem rajtatok uralkodik, és azolta soha sem mertétek ezt megpendíteni; hanem most, mikor elhagyott benneteket!“

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Említettük közelebbi hirlapunkban, hogy Kolokotroni és Koliopulo

Státus foglyai Május 10-kén és következő napjain Naupliában törvény eleibe idéztettek 's kihallgattattak. A' kihallgattatásnak és megítéltetésnek hírefutamodván, — minthogy az ügy lefolyása Görögországra nézve igen fontosnak tartatik, — felette nagy sokaság jelent meg a' törvényszék teremében; mellyre nézve rendelés tététt, hogy a' kihallgattatás tsendességben meheszen véghez. Midőn a' foglyok nyoltz pandúroktól késértetve elővezettettek, mindenek szemei rájuk valának függesztve. Szennyel tapadt ruhában, hosszú szúra nőtt szakállal, de tekintetes lépésekkel jelenének meg a' foglyok. Kolokotroni beléptekor nyakáról függő olvasójára (kombolijo) fordította figyelmét. Ügyvédői a' Státus foglyainak voltak: Klonares, ez előtt Justitzminiszter, és Valsamachi ügyész a' jóniai szigetekből. A' törvényszék előülője beszédet tartván szívekre kötötte a' védőknek magok mérséklését, és a' halgatóknak a' tsendességet. Ezután felolvastatott a' foglyok ellen feltéttett vád, mellyet azok földre függesztett szemekkel kihallgattak; — Felszóllítván az előülő Kolokotronit, valomása nyilatkoztatására, ez így felele: „En 1770-ben Apr. 30-kán születtem Limpovisiban, a' mult esztendő Julius hónapjában Tripolitzában voltam, a' honnan a' Sz. Moninei klastromba mentem, melly oda 7 mért földnyire esik. Akkor tájban Roma Gróf is Tripolitzába jött 's véle vagy kétszer együtt ebédeltünk; politikai dolgokról nem beszéltünk; említette, hogy Naupliában békételenség ütötte ki magát; de én a' dolgot nem akarván tovább vitatni, 's magamat gyanúba ejteni, a' nevezett klastromba mentem. Valamelly külső hatalmassághoz tett folyamodásról semmit sem tudok. A' mi az úton álló haramiákat illeti, azok-

kal soha öszveköttetésben nem voltam, sőt inkább őket szüntelen üldöztem. Nesselrode Gróftól vettem egy levelet, ki nekem magános dologban felelt, azon levelemre, mellyben neki Ricord Admirált, ki Görögországnak igen jeles szolgálatot tett, ajánlottam. Az oka, a' miért Nesselrode Grófnak irtam, volt, hogy én Ricord admirálttól ajánló leveleket vettem minden Orosz-tengeri hajók kapitányaihoz. A' levél tartalmára nem emlékezem, hanem a' miniszter felelete felvilágosíthatja azt, mivel abban arra nógat, hogy hazámhoz 's vallásomhoz hív maradjak." Ezután az előlülő Koliopulot kérdezte ki, 's ez ekként felelt: „Én Palumpában születtem, most 50 esztendő vagyok; hazámnak ez előtt szolgáltam mint katona. Apr. 17-kén 1833-ban hagytam el Naupliát, hogy születésem helyére menjek. Leonardariban voltam, midőn a' Bajor koronaörökös ezen várost meglátogatta. Palumpában láttam először Kondorunitziót, kit mint haramiát Capodistriás praesidens üldöztetett. Ez panaszolta nekem üldöztetését. Én vigasztaltam azzal, hogy köz kegyelem van hirdetve. Elhagyván hazámat önekem egy lovat ajándékozott. Róma Grófot legelőször Argóban láttam; ő tőle hallottam, hogy Naupliában zendülés van; 's hogy arra figyelmeznék; de én a' dolgot készakartva más tárgyra vittem által. — A' mi a' haramiákat illeti, azokkal legkissebb öszveköttetésben sem voltam." Ezután a' anúk hallgattattak ki.

FRANTZIA ORSZÁG.

Páris Jun. 29-kén. A' király harmadik fija Ferentz, Joinvillei herczeg ki most 16 esztendő a' jövő Augustus hónapban Brestbe megy, hogy ott a' tengeri nevendék hadi tisztek tu-

dománybeli kivisgáltatását kiállja. Ez megesvén a' printz Lorientbe szándékozik menni, hol a' Szirene 50 ágyús fregátra ül 's onnan hajókázási gyakorlás végett a' kanári egy azori szigeteket látogatja meg. A' király kívánsága, a' mint hallani az, hogy fija a' jövő esztendőben frantzia országnak Braziliai és Antilli birtokait járja el.

A' Monitör szerint Algírből megnyugtató tudósításokat ír Virold General. A' Frantziák mind inkább szoknak hozzá az ottani heves éghajlathoz, 's a' betegek száma kevesedik, a' földszilaj népe pedig kezd öszvegyalulódni a' frantziákkal, 's a' kereskedés divatba jö velek.

RÓMAI STATUSOK.

Pápa Ö Szentsége XVI Gergely Jun. 25-kán titkos Consistoriumot tartván a' Vaticani palotában, több Érsekek és Püspökök praeconisáltattak, ezek között: Mgs Luschin Ferentz Xav. Ur eddig Trienti Püspök, mint római kathol. Ersek Lembergben. Méltgos Della Genga Gábor Ur, Grófi házból bold. XII Leo Pápanak unoka öttse, mint Ferrarai Érsek; Mgs Osegovich Imre Ur a' Zágrábi Megyéből, mint Zenggi és Modrussai Püspök; Mgs Lonovics Jó'sef Ur, az Egri Megyéből, az ottani Fő Káptalanban volt Ránonok, mint Csanádi Püspök; Mgs Kerczynsky Mihály, a' Tarnói Megyéből, Przemysli volt Ránonok, mint Przemysli Püspök; 's a' t. Ugyan ezen Consistoriumban még három új Kardinálok is nevezettek ki.

A M É R I K A.

Londoni hírlapok szerint a' Lima-ból (Peru tartom.) jött levelekből olvashatni, hogy ott Apr. 18 kán a' Nemzeti Gyűlés egy különös végzést adott ki, melly által a' Gyűlés Elölülőjének

(Obregoso Praesidensnek) mint végre hajtó hatalomnak, rendkívülvaló hatalom is adatik minden intézetek tételére, a' mellyek által a' köz bátorság elérődhetik, míg a' rend ismét helyre álland. A' végzés ereje tsupán a' Nemzeti Gyűlés tagjaira és a' Státus tanácsra nem terjesztethetik ki. A' státus ellen pártot ütött generálok G a m a r r a és B e r m u d é z az Országnak éppen azt a' részét foglalták el, mellyekben a' legtöbb arany's más értzbányák vannak, 's a' mellyekből ezen revolutio által egynehány ezer munkás Indusok elkergettettek.

O R O S Z O R S Z Á G.

A' kereskedést tárgyazó Sz. Pétervári Ujságban nagy betűkkel nyomtatva ezeket olvassuk: „Igazítás: Némelly külföldi hírlapok szerént, Orosz ország 300 millió rubelt akar költsön felvenni. — A' Kormányzéknek sem szüksége sem szándéka nints e' féle új költsön pénz felvételére.

H O R V Á T O R S Z Á G.

Z á g r á b, Jul. 5. Említettük vólt, hogy Török Horváth országból a' pártoskodó Bosnyákok a' mult hónap 10 és 11-dik éjtszakáján rablani Magyar kir. Horváthországba beütöttek, és ezen berohanások váratlan lévén, míg ellenek a' visszaverő katonai rendelések megtétettek, addig sok szarvas marhát 's a' t. elhajtottak. Megfenyítettvén a' mi vakmerőségre vetemedett szomszédjaink; a' tsendesség tökéletesen helyreállott, nemtsak, hanem megbánván a' rablásra kitört szomszédjaink törvénytelen tetteket, minekutánna gonosz tetteik következésétől megfélemlettek, botsánatért esedeztek, olly feltétel alatt, hogy minden elrablott marhát készek vissza hajtani, és a' mi károkat tettek azt megfizetni.

Minthogy ezen történet nagyításokra, sok mendemondára és nevelés-

ges költemények elterjesztésére adott alkalmatosságot, szükségesnek tartottuk a' dolog valóságát közre botsátni.

Ó Excja a' Horváthországi Bán a' mult hónap 29-kétől fogva, a' Bosnyák határszélektől vissza térvén, ismét fővárosunkban vagyon.

B É T S.

A' mult Febr. 12-kén Ő Felsége az Ausztriai Tsászár és Király és az Ő Felsége a' Dániai Király között kereskedést és hajókázást tárgyazó Egyezés kötöttet, melly nyoltz tikkelyből áll, és Junius 1 ső napján mind két részről megerősítve 's aláírva költsönösen ki is tseréltetett.

Az Ausztriai Ts. K. hadiseregnél a' következő rangbeli löléptetések és változások történtek.

Ezredesekké (Obersterekké) lettek Oberst-Lieutenantokból: Statzer Ferentz, az Inzsinör-karnál; De le Comte a' 3dik pattantyús Ezredtől által tétetve az 1 sőhöz, 's egyszersmind Mainzba pattantyusság vezérévé nevezetett.

Oberstlieutenantokká lettek Májorokból: Báró W o e b e r J ó ' s e f, B. G o l l n e r 48-számú gyalog ezredéből; és S i s z a k E r n e s t, Esztei Ferdinánd Főhertzeg 32 számú gyalog ezredében.

Májorokká lettek Kapitányokból: R a i s z n e r F e r e n t z, a' 48 számú B. G o l l n e r ezredéből, — M a r i n i J ó ' s e f a' 61 számú Gr. Sz. Julien gyal. ezredéből; K u k i t s L a j o s, a' 34 számú B e n c z ú r g y. ezredéből; és H i b e r t F e r e n t z, B. V i n c e n t 4 számú könnyű lovas ezredéből.

G u i t t n e r V e n t z e l, a' Tsászár vadász ezredében Oberstlieutenant, Kufsteinba vár igazgatóvá nevezetett.

R e s z i c h M i k l ó s, Oberstlieutenant penzióval, a' 6-dik számú Sz. Györgyi határörző ezrednél, mint számfeletti tiszt rangjában felvétetett.

Báró Kienmeyer Henrik penziós Májor, az Udv. Haditanátsnál hivatalra lépett.

Penzióval nyugodalomra bocsáttattak:

Luxem Jakab, Feldmarsall Lieutenant.

A' Generál Májorok közül: Gr. Chiesa Ferentz, várnagy Theresiavárban, és Mager Antal, pattantyus vezér, mind ketten Feldm. Lieutenant tzímmel.

Oberstlieutenantok között: Hayeck Vincze, Kufsteini várnagy; és Macchio Ferentz.

Májorok között: B. Bretton Eugen, a' Tsászár vadász ezredből; és Gróf Vignolles, B. Vincent 4-számú könnyű lovas ezredből.

Kapitány, B. Mattencloit az 56 gyal. ezredből.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son, Julius 8-dikán. A' Nagy Mlgú Fő Rendek, mint már jelentetük, a' Királyi Táblának, polgári ügyekben, első bírósági hatóságát is meghagyván, az Országos Kiküldöttségi munkálat értelmében e' következő tárgyú pereket határozzák előtte indítandóknak: a' Királyi Fiscus által magvaszakadtságból, hűségtelenségből és koronai jogból; — a' jószágnak gyökeres joggal keresése vagy vissza keresése; — a' jognak két nem közötti egyenlősége vagy egyenetlensége; oklevelekből ítélandó határbeli; (metales ex privilegio) — jogbeli dézma ügyek; (decimales ex jure) — az ellentmondás okainak előadása vagy elfogadása; — örökvallomásnak sérelem tekintetéből, végrendeleknek, tseréknek, Egyességeknek, Szerződéseknak, Nyugtatóványoknak és kötelező leveleknek megerősítése; — Udvartelekbeli használatok elvesztése; — levelek áltmásolása; — régi örökség megnyerése; álortzásság, 's a' királyi törvénykezésbeli parantsolatoknak nem en;

gedelmeskedők megbüntetése; végre az ítélet megújítása, ellentállás oka adása 's bírói foglalás meg igazítása — de tsupán azon ügyekben, mellyekben a' királyi Tábla volt az első Bíró — iránt kezdendő ügyeket. — Mind ezek állanak a' báni Tábláról is. — A' büntető perek között tsupán az 1790-diki 56-dik tzikkely esetei tartoznak a' királyi Tábla mint első bíróság ítélete alá.

Tegnap, az az Julius 7-dikén a' Nagymlgú Fő Rendek 224 dik Ülésekben, miután az Izenetben történt változások az Itélőmester által, a' törvényszékek elrendeléséről szóló tzikkelyekben is megigazítottak 's felolvasattak volna, a' Teltes Karok és Rendek által a' rövid úti perek iránt készített XIV dik törvény tzikkely vi'sgáltatott 's tsak nem egészen elfogadtatott. — Azon közben a' Karok és Rendek kerületi Üléseikben e' f. h. 1-től 5 éig folyton a' Végrendeletekről szóló 11 dik tzikkely felett tanátskoztak, 's az 1 től a' 7-dik §-ig elvégezték, ez utóbbi helyébe az Urbéri 17-dik tzikkelynek 9 dik §-sa tétetett. A' Fő Rendeknek, a' Januárus 3-kán költ kegy. királyi Rescriptum iránti vissza üzenetek is felolvastatott.

Kassáról, Jun. 16-kán. Nem kisebb örömmel fogadta e' hónap 13 kán a' Szent Norbertrendű Szerzetes Férfiak ügyelésére bízott Kassai Gymnasium, Főtiszteltű Richter Alajos Urat, a' Sz. Hittudomány tudósát, Jászói Prépostot, és a' tisztelt Szerzet érdemes Főpapját, mint tsakhamar kineveztetése után az 1830-dik és ismét az 1831-dik esztendőknél, midőn azt, hivatalos látogatásával megörvendeztette; azt a' kegyes előljárót, kinek az oktatók, nevendék tanítók, és a' tanuló ifjúság eránt viseltető figyelmét, gondjait, és hajlandóságát, érzik a' társak, tapasztalják a' szülők, 's magasztalják az előre látó értelmes férfiak.

Kimutatta eránta e' hónap 11-kén, a' nemes ifjúság királyi nevelő házába lett megérkezésekor a' Szerzetnek egyik érdemes tagja, és a' nevelő ház kormányzója Nagytiszteletű Kruppay Arany szájú János Ur, böltselkedés tudósa 's a' Kassai aliskola igazgatója, tartozó mély tiszteletét; — kimutatták az oktató szerzetesek is szeplőtelen hozzáragaszkodásokat, midőn tanítványaik szájába adott hol deák, hol deák és magyar, öröm fejtegető beszédekkel üdvözölgének az oskolákat látogató szeretett főpapot; ki annakutánna mindenütt szoros vizsgálatot tartva, tapasztalván: hogy a' tanítói törekvés tsepegtete erényt, alkota miveltséget a' szorgalmas tanulók fogékony szívébe, és lelkébe — ezeknek igyekezetével, amazoknak pedig az ifjúság erköltsi és értelmi kimívelésére fordított szorgalmával megelegetését, szóval is kijelenté.

Végezván itt a' vizsgálatot, annak ez idén is, mint már ez előtt kétízben, folytatása kedvéért, e' hónap 14-kén Lőtsére vette útját, onnan Rosnyóra, innen pedig Nagy Varadra szándékozván, holott is mindenütt a' Szerzet tagjai nevelik alsóbb oskolákban a' Haza serdülő reményit.

A' tisztelendő P. Minoriták szerzetének érdemes provincialisa, nagyon tisztelendő p. Egyed Kajetán Jun. 13-kán estvéli 9 órakor szél ütés következésében Besztertzén munkás életének 53 dik esztendejét, hivatalos foglalatosságainak közepette, az egész szerzetnek érzékeny bánatjára bévégezte.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r t Jun. 28-kán a' Rk és Rk Országos ülésében a' más két ítélmesterek választását érdeklő szó-

T u d o m á n y o s J e l e n t é s.

Az alólírt a' tisztelt közönségnek tudtára kívánja adni, hogy általa kezdett KLIO tizmű Historiai 'Sebkönyv I ső esztendejének második kiadá-

zatok számba vétetvén, a' második ítélmesteri hivatalra a' többséget nyertük: A' R. Catholicusok közül H o r v á t h Ferentz ideigleni ítélmester (151), H o v á t h István Erd. királyi táblai számfeletti táblabíró (125), C s e r e i Farkas kintstári titoknok (115). Az Ev. Reformatusok közül F ö l d v á r i Farkas ideigleni ítélmester (126), B á r ó K e m é n y Dénes (111), V é é r Farkas (95). Az Unitariusok közül S a l a Sámuel ideigleni ítélmester (158), V e r e s s Jó'sef Thordai főjegyző (84), F a r k a s Sándor kormányszeki jegyző (81 szózatokkal.) — A' harmadik ítélmesteri hivatalra szózatok többégét nyerték: A' Rom. Catholicusok közül H o r v á t h István Erd. Királyi táblai számfeletti táblabíró (152), H o r v á t h Ferentz ideigleni ítélmester (128), C s e r e i Farkas kintstári titoknok (115). Az Evang. Reformatusok közül F ö l d v á r i Farkas ideigleni ítélmester (126), B á r ó K e m é n y Dénes (115), V é é r Farkas (95). Az Unitariusok közül S a l a Sámuel ideigleni ítélmester (154), V e r e s s Jó'sef Thordai főjegyző (86), F a r k a s Sándor kormányszeki jegyző (85 szózatokkal.)

Mivel az Erdélyi törvényes Királyi táblán a' Szászok pereit nem folynak, ez okon a' Szász nemzetből ítélmesterek nem is választatnak.

A' Pénz folyamat Július' 10-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 9/32
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 2/3 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1257 for. ton Conv. Pénzben.

sa a' sajtó alól kikerült. Az első kiadás után a' másodiknak illy rövid idő alatt szükségessé léte hálával megismert bizonyosága tisztelt olvasó közönség pártfogó részvételének, mellyre ezen kis munkát, minden fogyatkozásai mellett méltóztatta. Nagy ösztön volt ez az alólírtak hogy a' II d. esztendőt a' lehetőségig figyelemre, helybehagyásra érdemessé tegye, a' mit a' felvett tárgyaknak hiteles kútfőből merített, pragmatikai arányzatú, részrehajlás lelkétől szabad, 's tsak igasságra néző elbeszéléssel ezután is szeme előtt tart. Az 1-ső darabnak másodszeri kiadása okozta, egész Május folytában tartott betegeskedésemel kivül — a' III d. és folyó évi darab sajtó alá mehetésének az intézetnél tovább haladását. Igy is remélhetőleg September végéig azt a' tisztelt olvasók kezébe adhatom. Bátorodom egyszer'smind valamint az előfizetés általvételével fáradozó tisztelt pártfogóimat, kik azt még kezembe nem szolgáltaták, a' jövő Lörintz napi Kolo'svári sokadalomig vagy Augustus 10 kéig annak beküldésére kérni, úgy mind azokat kik előtt Kliom kedvet talált, felszöllitni az előfizetésre. A' III d. esztendő foglalatját tészik: I. II. A n d r á s M a g y a r Király élete és U r a l k o d á s a a z a r a n y b u l l á n a k k ö z ö l t e t é s e v e l. II.) M o h a m m e d a z A r a b s o k n a g y p r ó f é t á j a. E' t z i k k e l y n e k j e l e n é v i 1 - s ő r é s z e l e i r j a A r á b i a p o l i t i k a i á l l a p o t j á t, M o h a m m e d é l e t é t, v a l l á s o s ú j í t á s á n a k k e z d e t é t, é s t u d o m á n y j a f ő b b p o n t j a i t. III.) D' A r c J o h a n n a, a z O r l e a n s i s z ű z. A' h a z á j á t m e g s z a b a d í t ó, k i r á l l y a s o r s á t m e g f o r d í t ó é s g y ö z e d e l e m r e v e z e t ő h ő s l é a n y t ö r t é n e t e b i z o n y o s a n e g y a' l e g k ű l ö s e b b é s é r d e k l ő b b j e l e n é s e k k ö z z ű l a z e g e s z h i s t o r i á b a n. — IV.) E r d é l y i n e v e z e t e s s é g e k, m e l l y e k t á r g y a z z á k a z i t t e l e i t ő l f o g v a m e g t e l e p e d e t t n é p e k e t, a' m á i t ö r v é n y e s e n e g y e s ű l t h á r o m n e m z e t e k ö s z v e k ö t t e t é s e n e k e r e d e t é t, a' k e r e s z t y é n v a l l á s k e z d e t é t, a' j e l e s e b b p ű s p ö k ö k e t, a z e m l í t é s r e m é l t ő b b ű t k ö z e t e k e t a' M o h á t s i v e s z é l y e l ő t t, 's v é g r e n é m e l l y v o n á s o k a t a d n a k K o l o ' s v á r r é g i b b t ö r t é n e t e i b ő l é s v i s z o n t a g s á g a i b ő l. — A' 3-d. t z i k k e l y h e z, a z O r l e a n s i s z ű z h i s t o r i á j á h o z t a r t o z i k a z a k k o r i h a d n é z ő h e l l y é t á b r á z o l ó f ö l d a b r o s z, m e l l y e t a' L e n g y e l f ö l d m a p p á j á n a k m e t s z é s é r ő l a' t i s z t e l t o l v á s ó k ö z ö n s é g e l ő t t i s m e r e t e s j e l e s i f j ú K o v á c s J ó s e f k é s z í t, k i m o s t m á r n e m m i n t é p p e n k e z d ő, n a g y o b b u t á n n a j á r á s s a l t ö r e k s z i k a' k ö z k í v á n s á g n a k m e g f e l e l n i t s í n o s é s j ó í z l é s ű m ű v é s z i m u n k á j á v a l. A' h ő s l é a n y t ö r t é n e t é t n a g y m é r t é k b e n v i l á g o s í t ó é s v e l i n p a p í r o s r a n y o m t a t a n d ó f ö l d a b r o s z n a k k i a d á s á v a l e g y ű t t j á r ó f e l e s k ö l t s é g e k m i a t t a z o k r a n é z v e, k i k p é l d á n y j a i k a t m a p p á v a l r e n d e l i k, a z e l ő f i z e t é s f e l j e b b v i t e l é t k i k e r ű l n i n e m l e h e t e t t, d e a' m i n e m k ö t e l e z i a z o k a t, k i k m a p p a n é l k ű l i p é l d á n y o k k a l m e g e l é g e s z n e k. E h e z k é p p e s t a z e l ő f i z e t é s m a p p á v a l, n y o m t a t ó p a p í r o s o n 1 r f t. 40 x r. p o s t a p a p í r o s o n 2 r f t. e z ű s t b e n, m a p p a n é l k ű l n y o m t. p a p í r o s o n 1 r f t. 20 x r. p o s t á n 1 r f t. 40 x r. e z ű s t b. A' v é l i n p é l d á n y o k, m e l l y e k n e k e l ő f i z e t é s i á r r a 2 r f t. 24 e z ű s t b. m a p p á v a l a d a t t a t n a k. A' k ö n y v b ő l t i á r r a f e l j e b b l e s z s e m e l v e, n y o m t. p a p í r. 2 r f t. 24 x r. p o s t. 2 r f t. 40 x r. v e l i n e n 3 r f t. 20 x r. e z ű s t b. — E l ő f i z e t n i l e h e t E r d é l y b e n é s M a g y a r o r s z á g o n, a' k i h i r d e t e t t t u d v a l é v ő h e l y e k e n.

Klio 1-ső esztendejét második kiadásban Lengyelország földabroszával, valamint a' II-d. esztendőt lehet találni nálam, és könyváros Tilsch Urnál. N. Váradon Kereskedő T. Janky Antal Urnál. Debreczenben T. Csáthy könyváros Uraknál. Buda-Pesten T. Wigand Otto könyváros Urnál. A' két darabnak külön külön bólti áranyomt. papír. 2 rft. 24 xr. postán 2 rft. 40 xr. vél. 3 rft. 20 xr. ezüstb. Kolo'svárt Jun. 10-k. 1834.

S z i l á g y i F e r e n t z
Professor.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)